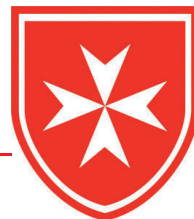

KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI

Máltai Magazin

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiójának kiadványa

1. évfolyam 2. szám | 2024. december

Kozma Imre atyától búcsúzunk

Dolgunk van itt! – A gödi otthon minden lakója méltó helyre
költözött

Ismeretlen segítőink – Köszönet a szociális munkásoknak

Szabó T. Anna

Belső mosoly

A belső mosoly nem beszél,
csak szavak nélkül simogat,
biztat, melegít, benned él,
szívdobogással támogat,

a belső mosoly jó meleg,
jut másnak is, sosem fogy el,
mindvégig ott marad veled,
amíg lélegzel, nem hagy el,

a belső mosoly ellazít,
végigvezet az életen,
minden kötelet elszakít,
ha fojtogat a félelem,

a belső mosoly megsegít,
átölel, nem vagy egymagad –
felsugárzik az arcodon:
már bentről melegít a Nap.

*Szabó T. Anna verse az Ismeretlen segítőkink kiállítás
egyik plakátján is megjelent*

Tartalom

**Morva Emília régióvezető búcsúja
Kozma Imre atyától | 3**

**Kozma Imre atya (1940–2024)
elajándékozott élete | 4**

Ez a hely életerőt ad! | 5
Új helyre költözött
a budaörsi idősek napközi otthona

Ismeretlen segítőkink | 6

Dolgunk van itt! | 8
A gödi otthon minden lakója méltó helyre
költözött

**Megvalósult álom
a Szatmár utcában | 10**

„Akkorát lőttem, mint a szél” | 12
Sportnap, az együttlét öröme Monoron

**Harmincadik születésnapját
ünnepelte a váci máltai csoport | 13**

**Van hol laknod? Nincs.
Gyere velem! | 14**
Sátorban kezdte, ma már lakásban élhet
a hajléktalan pár

Morva Emília régióvezető búcsúja Kozma Imre atyától

Imre atya édesapámmal közel egykorú volt. Ő is korán elvesztette az édesapját, és az édesanyja nevelte, ahogy az apukámat is a nagymamám.

A vele való beszélgetések során többször éreztem, na ez most pont olyan, mintha az apukámmal vitatkoznék. Pont annyira vágytam az ő elismerésére is, mint az apáméra. Sokat tanított, próbáltam sokat tanulni tőle...

Kedves Imre atya!

Köszönöm, hogy bár csak „másodgenerációs” tanítványként, de mégis közelről tanulhattam és láthattam, hogy milyen a cselekvő szeretet, és hogy mit sem ér az élet, ha nem ajándékozzuk el.

Köszönöm azt a biztonságot, amit Imre atya teremtett meg számunkra.

Köszönöm az erejét, az elhivatottságát, az imáit, amelyek előrevitték a Szeretetszolgálatot.

Köszönöm a vitáinkat, amelyekből utólag is igyekszem tanulni. Köszönöm a figyelmét, amiből korábban bárcsak több jutott volna. Köszönöm a féltését, amit éreztem a nehezebb feladatok elvállalásakor.

Köszönöm az írásait is, amelyeket nem mindig rögtön, de lassan megértettem.

Köszönöm, hogy voltak közös ismerőseink – csak nekünk –, akikről jókat tudtunk beszélgetni. (Ígérem, hogy most már rendszeren megnézem, ki volt az a dorogi focista...)

Tudom, hogy most már rajtam, rajtunk a sor. Meg kell próbálnunk megmutatni, hogy felnőttünk a ránk váró feladatra, hogy Imre atya tanításait követve tudunk továbbmenni.

Köszönöm, hogy bízott bennem, hogy támogatott.

Még utoljára:
Donna

Utóirat: Imre atya nem volt jó a nevekben (legalább ebben hasonlítottunk egymásra). Az én nevemet sem tudta megjegyezni, sokáig bármilyen E-vel kezdődő női névvel próbálkozott. Egyszer rátalált a Donna Emília formulára. És így már ment. Majd rövidült Donnára, ha kedveskedett, Donnácskára. Az elején boszszantott.

Most már hiányzik...

Fotó: Kovács Bence

Kozma Imre atya (1940–2024) elajándékozott élete

2024. október 17-én, életének 85. évében elhunyt Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke, a Máltai Lovagrend káplánja, a Betegápoló Irgalmasrend korábbi magyarországi vezetője.

Imre atya 1940. június 4-én Győrzámolyban született. A győri bencés gimnáziumban érettségizett, majd papi szemináriumba jelentkezett. Döntése komoly elkötelezettséget jelentett, hiszen 1958-ban a papi hivatást választó fiatalok biztosan számíthattak arra, hogy az Államvédelmi Hatóság zaklatni és üldözni fogja őket.

1963-ban szentelték pappá. Első állomáshelye Tát-Dorogbányán volt, majd áthelyezték Budapestre. 1968 és 1977 között a Ferenciek terén álló Alkantarai Szent Péter-templomban szolgált. Szokatlan hangvételű, szókimondó prédikációi sokakat megszólítottak, a fiatal felnőtteknek tartott konferenciabeszédei alatt zsúfolásig megtelt a templom. Kozma Imre atyát ezekben az években számos alkalommal előállították és kihallgatták, hallgatóságának több tagját meghurcolták és kizárták az egyetemről.

Pályafutásának következő állomása a zugligeti Szent Család-plébániatemplom volt. Százak által látogatott hittanóráin azt tanította, hogy a kereszténység nem

elmélet, hanem gyakorlat, a templom falain kívül a mindennapokban is meg kell élni hitünket. A közösség tagjainak konkrét segítő feladatokat kellett vállalniuk, ekkor alakult ki az az önkéntes hálózat, amely később a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapját adta.

Az 1989-ben megalakult Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnökeként a szegények, idősek, hajléktalan emberek ellátását szervezte meg. A zugligeti templom kertjében megnyitotta az első menekülttábor a Budapesten gyülekező keletnémet családok előtt, ezzel az akkori Európa legnagyobb humanitárius akcióját indította el, melynek során 48 ezer menekültet fogadtak be Magyarországon. A romániai forradalom alatt segélyszállítmányokat juttatott el a szűkséget szenvedő településekre, a délszláv háború alatt kórházi osztályokat, bentlakásos intézményeket és nagy számú civil lakosságot menekített át Magyarországra az általa vezetett szervezet. Felhívásaira önkéntesek százai jelentkeztek, közben országsszerte megalakultak a Magyar Máltai Szeretetszolgálat helyi csoportjai. Három és fél évtized alatt a szeretetszolgálat az egyik legnagyobb magyarországi karitatív szervezetté vált, amely a szociális, oktatási és egészségügyi

ellátás terén is hálózatot épített ki, intézményeiben és önkéntes csoportjaiban naponta átlag 17 ezer emberről gondoskodik.

1997-ben Kozma Imre atya felvételét kérte a Betegápoló Irgalmasrendbe, mely irányítása alatt megerősödött, és kórházaival az egészségügyi ellátás jelentős szereplőjévé vált. Ötvenhét évesen lett szerzetes, a legtöbben ilyenkor már a visszavonulásukat tervezik, ő a keresztény szemléletű orvoslás újraélesztését tűzte célul, és 82 éves koráig vezette a rend hazai szervezetét.

Pályafutása utolsó szakaszában éppolyan energikus volt, mint fiatalon. 2013-ban pappá szentelésének ötvenedik évfordulójára készülve gyalogosan végigjárta papi szolgálatának állomáshelyeit, 73 évesen 140 kilométeres zárandoklatot tett egy szerzetestársa kíséretében.

Tevékenységet több mint harminc alkalommal ismerték el rangos kitüntetésekkel. 1996-ban az Év emberének választották, 2003-ban a Magyar Köztársaság Középkeresztje díjat vehette át, 2005-ben Prima Primissima díjat kapott, 2010-ben Francia Becsületrenddel tüntették ki, 2016-ban Európai Polgár díjat, 2020-ban Pro Ecclesia Hungariae díjjal ismerték el életművét, és több település önkormányzata is díszpolgári címet adományozott Kozma Imre atyának.

Élete utolsó betegsége drámai gyorsasággal zajlott, nem hosszantartó betegséget és szenvedést követően, hanem viszonylag váratlanul, békésen, szentségekkel megerősítve távozott.

Fotó: Kovács Bence

Ez a hely életerőt ad!

Új helyre költözött a budaörsi idősök napközi otthona

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület tizennégy éve látja el a szociális alapszolgáltatásokat Budaörsön. A város önkormányzatának döntése értelmében a Gondviselés Háza megújult környezetben, a Patkó utca 9. szám alatt kapott helyet az idősök napközi otthonának működtetésére.

Október 9-én délelőtt ünnepélyes házszentelést tartottak, Kelényi Tamás József premontrei szerzetes, az MMSZ Közép-Magyarországi Régiójának lelkivezetője megáldotta az intézmény helyiségeit, az idősök pedig verses-zenés műsorral készültek. Örömteli hangulatban telt az ünnepség a szépen felújított klubteremben, amelyet októbertől vehettek birtokba az idősök. Korábbi helyük, a Clementis utcai családi ház ugyan bensőséges és otthonos volt, de olyan mértékű felújításra lett volna szükség a biztonságos használatához, ami nem volt vállalható.

Akik korábban jártak a régi épületbe, ide is eljönnek mindennap, és egyre többen vannak az új vendégek is, akik a környéken laknak – mondta el Bíró Valéria, a budaörsi Gondviselés Háza Szociális Szolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény vezetője. Reményeik szerint mások is jelentkeznek még. Minden napra van program: hétfőn mozizás, kedden kórus, szerdán a gondozó, Gál Gabriella talál ki tevékenységeket,

csütörtökön gyógytornász, pénteken pedig gyógymasszázor érkezik.

A rendezvény elején Bíró Valéria köszöntötte az egybegyűlteket, az idősöket, a fogyatékkal élők napközi otthonának el látottjait, a máltás dolgozókat, vezetőket. Sokáig vártak arra, hogy beköltözhesse nek az új helyre – mondta –, amely világosabb, fényesebb, mint a régi, és majd otthonossá is teszik.

Morva Emilia köszöntőbeszédében felidézte Ferenc pápa látogatását a budapesti Rózsák terei Árpád-házi Szent Erzsébet-templomban, ahol azt kérte, tanuljunk meg a szeretet nyelvén beszélni. A régióvezető hozzátette: a mindennapokban a Máltai Szeretetszolgálat is ezt igyekszik megélni, és jó látni, hogy itt már most a szeretet nyelvét beszélik.

Kelényi József atya kifejezte örömét, hogy aki belép, a vidámságot látja itt. A házszen-telés, a helyiségek megáldása, szenteltvízzel való meghintése után azt kívánta az idősöknek és gondozóiknak: amikor felnéznek majd a jelle az ajtófélfán, gondoljanak arra, hogy nekik kell megszentelniük ezt a helyet azzal, hogy szeretettel vannak egymás iránt, áldozatot vállalnak. „Legyen a mi szolgálatunk által is szent a hely, mi is tehetünk azért, hogy Jézus közöttünk legyen. Megajándékoztak vagyunk, de egyben küldetésünk is van. Nem mondhatjuk, hogy

már eleget tettünk, amíg el nem jutottunk a mennyországig, van feladatunk. Az ágyban fekvő beteg is tud imádkozni másokért. Tudunk megbocsátani, jót tenni, belekarolni abba, aki kicsit jobban sántít nálunk...”

Berentei Erzsébet vezetésével szép műsorral, versekkel és énekekkel készültek az idősök a házszen-telésre. Ecséri Imréné Erzsike verse foglalta gondolatait Fészekavató margójára címmel, megható szavakkal írta le, hogyan töltik együtt az időt a kórusban, hogyan gondoskodnak róluk a máltás munkatársak, és megígérte: „Itt is csak jókedv lesz, mi majd azon leszünk.” „Nagy lélek van a csapatban” – erősítette meg férje, Imre bácsi, és leszögezte: „Itt, kérem, nincs semmi magázódás, tisztelgés – szia, szia, ez a szabály.” Az idén januárban csatlakozott Marika néni is hasonló érzéseket foglalt versebe: itt mindig mindenki mosolyog, ez vonzotta ide. Leírta a tapasztalatait, hálából a gondozóknak és mindazoknak, akik foglalkoznak velük, a „máltai amazonoknak”.

„Mindenért hálás vagyok, itt szeretet uralkodik” – foglalta össze a 90 éves csinos, mosolygós Terike néni azt az érzést, ami minden idős szeméből sugárzott. „Szeretetből sosem elég” – tette hozzá Bodó Károly bácsi – aki szép verssel is megörvendeztette a látogatókat –, és frappánsan össze is foglalta, miért szeret ide járni: „Ez a hely életerőt ad!”

Ismeretlen segítők

Kortárs költők verseiből és a Szeretetszolgálat fotóriportereinek képeiből szerveztünk kiállítást a szociális dolgozók tiszteletére, Ismeretlen segítők címmel. Kezdeményezésünknek mások mellett a Játékszín is teret adott, így velük közös sajtótájékoztatót nyitottuk meg a pop-up tárlatot egy nappal a szociális munka napja előtt, november 11-én, és két héten át volt látható Budapest számos pontján, többek között színházakban, templomokban, könyvtárban és piacon. Szerettük volna megmutatni a szociális munka sokszínűségét és azt, hogy aki ez a hivatást választja, a másik embert választja.

A képeket Kovács Bence, Lambert Attila, Majoros Árpád Csaba, Mózes Anita és Parák Eszter készítette. A fotók mellett kortárs költők és írók – Iancu Laura, Király Eszter, Posta Marianna, Szabó T. Anna, Takács Boglárka, Terék Anna, Galambos Attila, Győrfy Ákos, Ijjas Tamás, Lackfi János, Meskó Zsolt, Novák Péter, Vass Norbert, Visky András és Vörös István – művei voltak olvashatók hivatásról, segítségnyújtásról, a szociális segítőkéről.

Magyarországon közel százezer ember választotta hivatásának a másokért végzett szolgálatot. Ritkán kerülnek a figyelem középpontjába, többségüket elhivatottságuk vezette a segítségre szoruló emberek közé, őrizte meg a szakmában, mert tudják, hogy a rászoruló embereknek szükségük van rájuk. Köztük vannak munkatársaink, hálásan köszönjük odaadó munkájukat!

A kiállítást megnyitó sajtótájékoztatót a Játékszínben Morva Emília, a Máltai Szeretetszolgálat közép-magyarországi régióvezetője idősoththonban, támogató szolgálatnál, tanyagondnokságnál, hajléktalanellátó és szenvedélybetegeket segítő intézményekben játszódo hétköznapi jeleneteket idézett fel. Mint mondta: a történetekben szereplő rászoruló emberek nevét ismerjük, ők szeretteink, hozzátartozóink, akár mi magunk is lehetünk. A segítőköt azonban nem ismerjük név szerint. „Ők azok, akik helyettünk és értünk is teszik, amit tesznek, akkor, amikor a mi lehetőségeink, erőnk, tudásunk elfogyott: ők támogatnak, kísérik, bevásárolnak, beszélgetnek, elfogadnak, meghallgatnak. Őket ünnepeljük, nekik mondunk köszönetet ma.”

Fotó: Kovács Bence

ismeretlen segítőink

GONDVISELÉS HÁZA
ZÖLD FENYŐ IDŐSKORÚAK OTTHONA,
ESZTERGOM

LACKFI JÁNOS

MAJOROS ÁRPÁD CSABA

Ki segíti?

Ki segíti a segítőket?
Medvéként ki öleli őket?
Szelíd taslikkal új életre
ki püföli őket nevetve?

A segítőket ki segíti?
Ki ad nekik enni meg inni,
táplálja őket forró vérről,
szilárd vagy cseppfolyós reménnyel?

Ha fájdalom ölébe bújnak,
ki mondja nekik: holnap új nap?
Ki mondja nekik, vad örömmel
segítsenek, foggal-körömmel!

A segítőknél mondd, ki tapsol?
Jövőt hoznak mélyről, magasból,
más emberbe a lelket töltik,
szívét szívükkel összeöltik.

A segítőknél vállán zsákok,
ki tölt majd abba igazságot?
Mindegyik tele könnyel, vérről...
Az emberi kéz meddig ér el?

Lelke kezével meddig ér el?
S mikor a depresszió érvel,
akad-e mindig plusz egy érvük?
Mond-e bárki egy fohászt értük?

Ki segíti a segítőket,
mikor elfogy a segítőkedv,
mikor robottá lesz a munka,
szürke ég potyog a nyakukba?

Ki mondja azt, hogy mindjárt vége,
jót várj minden jótett fejébe?
Hogy kiérünk tágas mezőre,
s meglátjátok, mi lett belőle?

Hol az a placc, hol összefutnak
s többé bajba sohase jutnak
azok, kik segítséget kaptak?
Hol látása megjön a vaknak,

többé nem sántikál a sánta,
nem isznak rá másnaposságra,
nem hiányzik nekik az étel,
nincs a listán hiányzó tétel,

mindenkinek mindene meglett,
ki-ki megtalálta az embert
önmagában, s nem kell a
támasz?
Hol a kérdésnél több a válasz?

A KIÁLLÍTÁS ÚTVONALÁNAK TÉRKÉPE

**MAGYAR MÁLTAI
SZERETETSZOLGÁLAT**

Dolgunk van itt!

A gödi otthon minden lakója méltó helyre költözött

Még zajlanak az építkezések, de egy nagy célt már elértünk: az utolsó lakók – 48 magas egészségügyi és viselkedési kockázatú ember – is kiköltözhettek a gödi Gondviselés Háza régi épületéből. Örömnapp ez, ugyanakkor egy új kezdet is. Ahogyan Giflo Péter, a projekt vezetője fogalmazott: most vagyunk a startvonalnál.

A 2018 előtt Topház néven ismert intézményben élő kétszáz embert azzal a feladattal vette át a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, hogy kis létszámú házakban, méltó körülmények között teremtsen új otthonokat számukra. A korábbi százéves, meglehetősen elhanyagolt kastélyépületben az ajtókon kilincs sem volt, a lakók nem tudták kinyitni, nem közlekedhettek szabadon. A szemléletváltás eredményeként tudunk biztosítani kilenc támogatott lakhatást – Gödön, Erdőkertesén, Veresegyházon és Órbottyánban –, felújítottunk egy tízfős lakóotthont; épült két 24 fős ápoló-gondozó otthon; épül egy nappali ellátásra alkalmas ház Órbottyánban; a Gondviselés Háza területén pedig épül a gödi támogatott lakhatásban élők nappali ellátója, ahol a foglalkoztatás zajlik majd. Példaértékű a kezdeményezés és a megvalósítás.

Ősszel mutatták be és adták át a Gondviselés Háza területén felépült két új épületet, amelyekbe beköltözik az utolsó 48 lakó. Az egyikben magas egészségügyi kockázatú, ágyban fekvő, a másikban magas viselkedési kockázatú, súlyosan és halmozottan fogyatékos emberek kapnak személyre szabott, szükségleteiknek megfelelő ellátást. Az állapotuknak leginkább megfelelő környezetben, a lehető legnagyobb döntési szabadsággal élhetik életüket. Mert – ahogyan Morva Emília, a Máltai Szeretetszolgálat közép-magyarországi régióvezetője fogalmazott az átadáson – „megérdemlik, hogy az emberi méltóságukat, amire ők maguk nem tudnak vigyázni, mi mindenáron megőrizzük”.

Első találkozását a Topházzal Morva Emília így írta le: „A döbbenettől meg sem tudtam szólalni. Emberekkel találkoztam, akiknek a teste csupa seb volt. Többen

egymásba kapaszkodva feküdtek a földön. Sokukon ruha sem volt. Artikulátlan hangok, émelyítő szagok jöttek mindenfelől. Az egyik folyosón olyan embereket láttam, akik az egész életüket ágyban fekvve kénytelenek tölteni. Fájdalomtól meggyötört testekbe zárt lelkekkel. Még elmutogatni sem

tudták, hogy mit akarnak, mit éreznek. Sírni sem tudtam.” Hogyan hagyja ezt Istent? – gondolta. „A választ ma sem tudom. Csak azt, hogy dolgom, dolgunk van itt.”

Szerencsére egy korszak véget ért. A házszen telésen egy kilincs nélküli ajtót, amely negyven éven át elválasztott egymástól embereket, szimbolikusan lelancoltak. A lakatok feliratait már egy másik szemléletet fejeztek ki: „Méltóság – személyesség – életminőség – önrendelkezés – fejlődés. Semmit rólunk nélkülünk!”

„Ezek a házak a biztonság, az érinthetelenség és a tisztelet helyei, hogy az itt élők gondozottból lakók legyenek, az egyformaságból a személyességbe, a tömegből a közösségbe jussanak...” – mondta el Giflo

Péter, a Máltai Szeretetszolgálat programjának szakmai vezetője, aki szerkesztőségünknek később be is mutatta az épületet. „Az a reményünk, hogy kinyílik számukra a világ. A nagy intézményben tömeg van, itt pedig közösség. Minőségileg más az élet akkor, ha van, aki figyel rám, és nekem is van, akire tudok figyelni” – emelte ki.

A két új házban igényes, 21. századi környezet, teljes komfort veszi körül a lakókat. A magas egészségügyi kockázattal élők számára épült 24 fős otthon modern, kényelmes eszközökkel van felszerelve,

hőszivattyúval fűtik, légbefúvórendszer gondoskodik a friss levegőről. Két ember lakik egy szobában, nem rácsos, hanem leengedhető ágyakban, az ablakpárkány alacsonyan van, hogy kiláthassanak a szabadba, kétszobánként van egy akadálymentes fürdőszoba, itt sínrendszer segíti a lakók mozgását. Az ide költözők ágyban fekvő, beszélni nem tudó emberek, de gondozóik ismerik a jelzéseiket. Giflo Péter hangsúlyozta, hogy még ha nem is egyértelmű, nekik is többféle szükségletük van, nem csak az, hogy legyen tele a hasuk. „Ha belegondolunk, hogy olyan emberek, mint mi, akkor tudjuk, hogy igénylik az érintést, a barátságos hangot, a figyelmet.” A négy részre osztott épület falain a négy évszak

jelenik meg szép fényképeken a folyosókon. Kétszobánként van terasz, ahová ki lehet tolni az ágyakat, hogy akik eddig csak a négy fal között éltek, végre a természetben, szabad levegőn is lehessenek.

A másik házban a magas viselkedési kockázatú emberek – a mobilfallal kettéválasztható épületben 12-12 lakó – kapnak helyet, akik ha valami nem komfortos számukra, agresszívvá válhatnak, bántják a társaikat vagy önmagukat. Mindkét részben épült egy-egy belső átrium, lehetőség adva arra, hogy kontrollált körülmények között ki tudjanak menni a szabadba az épületen belül, lássák az eget, érezzék a szelet, a napsütést. Az interakciók száma növeli a feszültséget, ezért itt tágas minden, nagyobb személyes tér jut mindenkinek. A Topházban 400 négyzetméternyi folyosón élt negyven ember, ebben az épületben 450 négyzetméteren tizenketten laknak. Egy- és kétágyas szobákat építettek, gőzölt bükkből készült, strapabíró, rögzített bútorokkal. A szekrényben a polcok úgy vannak kialakítva, hogy ne lehessen felmászni rájuk. A szobák ajtaját arcfelismerő nyitja, megadva a személyes biztonságot. A fürdőszobában jelenlét-érzékelő kapcsolja a villanyt, amíg bent van valaki, mást nem enged bemenni. Van krízisszoba is: ha valaki olyan állapotba kerül, a mentő megérkezésig ott tartózkodhat.

Fontos szempont volt az építkezésnél, hogy a dolgozók is jól érezzék magukat. Erőss Loránd, a budapesti Amerikai úti idegsebész vezetője, a Magyar Máltai

Lovagok Szövetségének ispotályosa az átadón felhívta a figyelmet arra, hogy a „modern szenteknek”, akik az itt élőket ápolják, szükségük van a méltó környezetre, hogy tudják ezt a munkát végezni.

„Volt tehát egy elképzelés, azt formailag meg tudtuk valósítani, de a tartalmi megvalósítás a legnagyobb kihívás. Egy rossz épületben nehezebb jó szolgáltatást

nyújtani, a jó épületben könnyebb lesz, de sok energia, sok figyelem kell hozzá. Nem megérkeztünk, hanem a startvonalhoz értünk ezzel” – hangsúlyozta Giflo Péter, aki a korábban támogatott lakhatásba költözött gondozottak példájából

kiindulva bízik abban, hogy valóban kinyílik majd a világ az itt élők előtt. Egy pár mindkét tagja, akik most az egyik gödi támogatott lakhatásban élnek, több mint két éve egy pékségben, a nyílt munkaerőpiacon dolgoznak, holott előtte még a kerítésen kívülre sem mertek kimenni. Vonattal járnak önállóan, fizetésük van, vásárolnak maguknak, meg tudják valósítani a vágyaikat.

Már az építkezés során is kibontakozott egy szép történet: az egyik lakót, aki mindig mosolyog, de nem tud beszélni, felvette az építési vállalkozó dolgozni, pakol, söpröget már harmadik éve. Az alvállalkozó mellett is ott ül a teherautóban, eljár vele anyagbeszerzésre. Mindenki pacsizik vele a szakkivitelezőtől a segédmunkásokig, mindig kap tőlük valami finomságot, pedig ő nem kér semmit. Nagy

öröm volt ezt látni a munkálatok során, és reményeink szerint megelőlegezi azt, hogy sok örömteli pillanat tanúi lesznek majd az új házak.

„Mi mozgatja?” – kérdezte a Duna Televízió riportere Giflo Pétert, akinek a válasza mindent elmond arról, milyen az, amikor nem csupán munkaköri kötelesség, hanem élethivatás az, hogy emberek

életét jobbá tegyük: „Azt hiszem, hogy ez a dolgom, feladatom... Nem lehet úgy élni, ahogyan ott éltek az emberek. Aki azt látta...! Én láttam, és nem mehettem el mellette szó nélkül, tett nélkül.”

Fotó: Kovács Bence

Megvalósult álom a Szatmár utcában

Új közösségi teret alakítottunk ki a zuglói Befogadás Háza Családok Átmeneti Otthonában, hiszen a lakhely mellett megtartó közegre és élményekre is szüksége van az itt élő nehéz sorsú családoknak. A pihenőszobát, vizesblokkot, teljeskörűen felszerelt tankonyhát és társalgót magában foglaló épületrész kialakítása az UNION Biztosító és az Alfa Biztosító, valamint anyavállalatuk, a Vienna Insurance Group fő részvényese, a Wiener Städtische Versicherungsverein felajánlásából valósult meg. Az adományozásra a vállalatcsoport alapításának 200. évfordulója alkalmából került sor.

Tizenhat hányatott sorsú, hátrányos helyzetű család lakik az átmeneti otthonban, négy anyuka gyerekekkel az anyanyelvi otthonban és nyolc külső lakásunk van, ebből öt külső férőhely és három kiléptető lakás. Így összesen 82 gyermek vehet részt az új közösségi térben programokon, ünnepeken. Élményeket kínálunk gyerekeknek és felnőtteknek is, számtalan lehetőség várja a lakókat: főzőklub, ka-

maszklub, pénzügyi tervezést segítő előadások, sportprogramok (csocsó- és ping-pongasztal is került a helyiségbe), tánc- és olvasóköri, kézműves-foglalkozások.

A biztosítótársaságok nemcsak pénzzel, hanem munkájukkal is támogatták a projekt megvalósulását. Önkéntes koordinátoraink évek óta személyes kapcsolatban vannak velük, az anyavállalat időt, energiát és pénzt fektet ezekbe a projektekbe. Az UNION nagy, hatvanfős csapattal Pátyra is szokott járni, ahol anyagilag és humán erőforrással is segítenek, valamint az Adni öröm! kampányban is részt vesznek önkéntesként.

Mindkét biztosítótársaságtól hét-nyolc munkatárs jött el november 18-án az önkéntesnapra: összeszerelték a bútorokat, kicsomagolták, elmosták és helyére tették a konyha berendezését, kifestették a falakat, máltai címet és fekete krétafalat festettek, amelyre a gyerekek rajzolni tudnak. Mindezt a Szatmár utcai dolgozókkal együtt vidám hangulatban, kipróbálva a játékokat.

Ivácson Tímea, az otthon szakmai vezetője az önkéntesnapon elmondta: alig várja, hogy sok-sok élményben legyen majd része itt a gyerekeknek. Amit a közös programok által kapnak, az biztosan megmarad bennük. Sok dolgot megtapasztalhatnak majd, amit az otthonukban nem, mert nincs hozzá tér, sem eszközök. A szakmai vezető hozzátette, ez az új hely reményeik szerint lehetőséget ad arra is, hogy bizalmasabb kapcsolatot alakítsanak ki a családokkal.

Csomortány Judit intézményvezető szintén kifejezte örömét, hogy a térnek közösségformáló hatása lesz, fejleszthetik a szocializációs készségeket. A gyerekek hasznosan tölthetik a szabadidőt, megismerhetik az együttléti szabályait. Elmondta, hogy az átmeneti otthonban nagyon komoly élethelyzeteket próbálnak kezelni, és ehhez szükség van arra, hogy a szülők tisztelettel tekintsenek rájuk, megértsék, hogy amit kérnek tőlük, azt fontos megtenniük, legyen az egy gyerek vizsgálata valamelyik szakszolgálatnál, vagy munka-

keresés. Ezzel együtt a közös programok által közvetlenebb kapcsolat alakulhat ki, és a munkatársak számára is lélekemelő élmény lesz bejönni a gyerekekkel játszani, vagy az anyukákkal közösen sütni-főzni.

A november 21-i átadón már láthatóvá vált, hogy a közösségi tér valóban hívogató, az anyukák szívesen használják a teljeskörűen felszerelt konyhát, a gyerekek azonnal birtokba veszik a játékokat. Virslis párnát, pogácsát, diós linzert készítettek a lakók – néhány anyuka és az

egyikük cukrásznak tanuló nagylánya – a megnyitóra és az azt követő gyerekfoglalkozásra érkezők vendégül látásához.

Az átadóünnepség után birtokba vették a helyiségeket a gyerekek, akik gondozóikkal együtt verses-énekes műsorral készültek. Kányádi Sándor *Útravaló ének* című versét mondták el, amely így végződik: „Megáll a nap a delelőn / s dúdolja döngicséli / a legeslegnagyobb öröm / félelem nélkül élni / és ontja ontja sugarát / hogy jutna bár egy résnyi / oda is ahol nem lehet

/ félelem nélkül élni”. És valóban olyan volt szimbolikusan ez a délután, mintha a delelő nap ontotta volna sugarait. A gyerekek kacagása, a felnőttek örömteli arca, a munkatársak lelkesedése beragyogta a helyiségeket. „Glóri, alleluja” – énekelte kitörő örömmel a sok szép, csupa mosoly kisgyerekek, majd kihírdették a rajzverseny győzteseit. Az volt a feladat, hogy lerajzolják, mit csinálnának szívesen, ha elkészülnek a termék. A lányok lelkesen mutatták rajzaikat: szinte mindegyiken nevek szerepeltek, az otthonban lakó társaik nevei, akikkel együtt szeretnének majd játszani. A műsor után a fiúk a célbadobóval és csocsóval játszottak, a lányok pedig izgatottan álltak sorba arcfestésre és csillámtetkóra várva.

Miközben a felújítás zajlott, a Szatmár utcában dolgozók is szívvel-lélekkel készültek a közösségi tér átvételére. A pátyi Kreatív Műhelyben pólót készítettek, amelyre szív alakban rányomták minden dolgozó nevét. A játszószoza falára szép képet készítettek, egy fát ábrázol: minden gyerek neve ott áll a fa törzsén és ágain, nevelőik, gondozóik neve pedig kis piros szíveken, szeretetteljes, biztató üzeneteikkel együtt: Hibázhatsz, Bízahatsz bennünk, Menni fog, Büszkék vagyunk rád, Bármire képes vagy, Biztonságban vagy, Mindig van ölelés, Számítasz nekünk, Szeretünk, Érezd otthon magad.

Fotó: Kovács Bence

„Az UNION Adj esélyt! CSR programja keretében 2022 óta működik együtt a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal. CSR programunk egyik legfontosabb alapelve a hosszú távú, kiszámítható partnerség, ennek szellemében keressük minden évben a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal is a kapcsolódási pontokat, olyan programokat, ahol az UNION is hozzá tud tenni a szervezet áldozatos munkájához. Köszönetemet szeretném kifejezni mindenkinek, aki a projekt sikeréhez hozzájárult” – mondta Havas Gábor, az UNION Biztosító elnöke-vezérigazgatója.

„A zuglói Családok Átmeneti Otthona az egyik legelső intézményünk volt, ahol a kezdetek óta a legfontosabb segítő eszközünk a jelenlét. Részei vagyunk a kilátástalan élethelyzetben ide érkező családok mindennapjainak, segítjük őket abban, hogy újjáépíthessék az életüket. Az új közösségi teret úgy alakítottuk ki, hogy a családok igényeinek megfelelő programokat szervezhessünk ide, amelyek során fejlődhetnek, kapcsolódhatnak és közösséggé válhatnak. Az új konyhában együtt főzhetünk,

a gyerekek biztonságos környezetben sportolhatnak vagy játszhatnak, hiszen erre minden gyermeknek szüksége van akkor is, különösen akkor, ha nehéz időszakot élnek meg a családdal” – mondta Molnár Tamás, a Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiójának ügyvezetője.

„Akkorát lőttem, mint a szél”

Sportnap, az együttlét öröme Monoron

Szeptember 19-én ismét vidám hangulatot teremtett a monori piactéren a fogyatékosokat gondozó intézményeink sportnapjára érkező színes sokaság. Az évente megszervezett rendezvényen elsősorban a Szeretetszolgálat közép-magyarországi régiójának intézményei vesznek részt, de sok éve már hagyományosan a régió kívülről, Szolnokról is csatlakoznak. Az idei vendégek Pátyról, Tökölről, Budaörsről utaztak Monorra, és a csapatok számát növelték helyi együttműködő partnereink is: a városi Gondozási Központ idős ellátottai és a Szerényi József szakképző iskola Dobbantó programban részt vevő diákjai, akik számára érzékenyítő alkalom volt a sportnap. Az intézmények dolgozóin kívül segítőként jelen voltak a monori máltai önkéntes csoport tagjai és a Tabán Tanoda is hozott egy kis segítő csapatot.

Hét csapat mérkőzött ezen a szép őszi délelőttön, amelyen a váratlanul hideg napok után még a napsugarak is előbújtak végre. Ezúttal az esélyegyenlőség nevében rendhagyó módon zajlott a verseny: nem volt pontozás, nem állt fel rangsor, mindenki a játék öröméért vett részt a feladatokban, és a végén minden-

ki egyformán jutalmat kapott. Az előző években hetekkel korábban kiküldték a feladatokat, és a csapatok gyakoroltak rájuk, idén azonban meglepetésfeladatok várták a versenyzőket.

Minden fogyatékossgal élőket ellátó intézményünkben türelmetlenül várják ezt a napot. Kocsisné Porumb Mária, a monori integrált intézmény vezetője elmondta, hogy a karácsony és a nyári tábor mellett a sportnap az életük nagy eseménye. A monoriak különösen nagy lelkesedéssel készülnek a többiekkel való találkozáshoz. Egy fogyatékkal élő fiatal nagyon keveset mozdul ki, kevés kapcsolata van a külvilággal, hogy barátokat szerezzen, itt pedig sokan már régi kedves barátokként találkoznak más városokban működő intézményeink ellátottaival, örülnek egymásnak. A következő napokban pedig nem győzik mesélni az élményeiket. Akik máshonnan jönnek, azoknak Monor neve az együttlét örömét, a közös szórakozást jelenti.

Bemelegítéssel kezdődött a délelőtt, „utána ugi-bugi, utána forgás...”, emelte mindenki lelkesen a kezét, forgott, tapsolt a vetélkedésre készülődve. A változatos

feladatsor a monoriak leleményességét dicséri: a résztvevőknek labdát kellett a fejük felett hátra adni, szétterpesztett lábuk között visszagurítani, végül kapura lönni; pingponglabdát tojástartóba dobni; műanyag poharakat felfújt lufi segítségével toronyba állítani. Izgalmas feladat volt a kerekesszékezés, de az is, amikor zsákba tett tárgyakat kellett felismerni, sőt – hiszen ügyesek – nehezített feladatként nem volt szabad kimondani a tárgy nevét, hanem el kellett magyarázni vagy mutogatni a többieknek, mi az. Az egyik állomásnál énekes is felhangzott: dalszövegekhez kellett kiválogatni egy tálcáról a szavakat. Itt mindenki győz, ha nem megy be a labda a kapuba, újra lehet próbálni, amikor úgy sem sikerül, máris megvan a magyarázat: a pályán árnyék van, a labda kigurult, mert napsütésre vágyott.

Melyik állomás volt a legérdekesebb? – erre a kérdésre szinte mindenki ugyanazt válaszolta: mindegyik. Talán mert minden feladat az együttlét öröméről szólt. Ahogyan Bíró Valéria, a budaörsi intézmény vezetője is mondta: kis, családi intézményeink közösséget építenek, a fiatalok tartoznak valahová, szeretik és

nevelgetik is egymást. Öröm látni, milyen nagy tapssal, öleléssel jutalmazták a másikat egy-egy feladat után. Vukovné Sávoly Eszter, a tököli intézmény vezetője is az otthonosságot emelte ki: kis családként működnek, jó és rossz napjaikon megosztják egymással örömeiket és bosszúságaikat.

Pátyról a támogató szolgálatot igénybe vevők jöttek, és egy lakóotthonos fiatal, az energikus, mindig mosolygó Gábor, aki bármilyen sportot szívesen kipróbál, számtalan érmet begyűjtött már különböző versenyeken. Örömmel újságolja, mennyire jól érzik magukat, fel is áll az „interjúhoz”, hozzászokott, szívesen beszél. Boldog, hogy elhozták Monorra. Neki a kapura lövés tetszett a legjobban: „Akkorát lőttem, mint a szél, majdnem hátradőlt a kapu” – meséli büszkén. Segítőjük, Hardi Nóra bátorítja őket, sorolja, ki miben volt nagyon ügyes, büszkén zsebelik be a dicséreteket. Mindenki jut személyes figyelem, nem maradhat el például délben a harangszó, mert az egyik lány ennek segítségével tájékozódik az időben, különíti el a délelőttöt a délutántól: előkerül hát a mobiltelefon, a YouTube, hogy a kissé kaotikus körülmények között is meghallgathassa a napjait meghatározó hangokat.

Ajándékkal is készültek a vendéglátók: nemezelt, gyöngyökkel díszített csodaszép kulcstartót kapott mindenki, az elmaradhatatlan csoki mellé. Kocsisné Porumb Mária és a szakterületi vezető, Szulyák Eleonóra osztották ki az okleveleket, az ajándékokat. Márciusban minden csapat kapott egy lépésszámlálót, az volt a feladat, hogy mindennap valaki más karjára tegyék, és gyűjtsék a lépéseket. Ezzel szeretnénk előmozdítani a mozgás szeretetét fogyatékkal élő ellátottainknál. „Együtt gyalogosan annyit mentünk, hogy eljutottunk volna Bécsig!” – hangzott el.

Az eredményhirdetéssel nem ért véget a nap, hiszen finom paprikás krumplit készítettek az önkéntesek, és idén újdonságként fellépett sokak kedvence, a tordasi Szivárvány Zenekar, akik mindig fergeteges hangulatot teremtenek: volt *Nem kell nekem, hogy válaszolj..., Ha itt lennél velem, Veszélyes út, Reptér, Csókirály, Nyolc óra munka* és még számtalan sláger, nem lehetett nem táncra perdülni és mosolyogni.

Munkatársaink is örömmel vetették bele magukat a játékba, a táncba, valóban egy nagy családként voltunk együtt.

Harmincadik születésnapját ünnepelte a váci máltai csoport

1994-ben alakult meg váci önkéntes csoportunk Déginé Somoghy Judit vezetésével. Az alapítás kerek évfordulóján, október 5-én régiónk önkéntes csoportjai

közös kiránduláson vettek részt, majd Váccon a helyi csoport tagjaival és az adományozókkal együtt ünnepeltek.

Minden évben kétszer, tavasszal és ősszel szerveznek zárandoklatot az önkéntes koordinátorok a csoportok számára. Busszal utaznak, lelki és kulturális programon vesznek részt, együtt ebédelnek. Idén ezen a különleges ünnepen a megszokottnál is többen voltak: a helyieken kívül Budapestről, Dányból, Dunavarsányból, Mogyoródról, Monorról, Pilisborosjenőről, Tápióbicskéről is érkeztek Vádra. Délelőtt megnézték a Memento Mori kiállítóhelyet és a püspöki palotát, mindkettőt tárlatvezetéssel, majd ebéd után csatlakoztak a születésnapi rendezvényhez. A csoportok számára mindig jó élmény egybegyűlni, ötleteket meríteni egymástól. A váciak ünnepe, odaadó szolgálata, évtizedekre visszamenő története sokak számára különösen inspiráló volt.

Az ünneplő közösség délután szentmisén vett részt az Irgalmasrendi Kórház kápolnájában. Az intézményt 1995-ben vette át a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, 2011 májusáig Máltai Szeretetszolgálat néven működött tovább. A váci máltai csoport első tagjai – mások mellett – a kórház dolgozói voltak.

Az ünnepi szentmise kezdetén Együd Zsolt csoportvezető köszönetet mondott mindenkinek, aki segített az alkalom megszervezésében. A szentmisét Vass Bálint piarista szerzetes mutatta be, a zenei szolgálatot a Máltai Örömmelzenekar látta

el. Szentbeszédében Vass Bálint atya arra hívta fel a figyelmet, hogy az emberek legnagyobb ellensége, a sátán igyekszik olyan gondolatokat, kétségeket ültetni az embe-

rek lelkébe, melyeknek célja, hogy ne bízzanak Istenben. Hozzátette, hogy a Máltai Szeretetszolgálat munkatársainak legfőbb küldetése az, hogy az emberek előtt Istent képviseljék, az ő jóságát és szeretetét közvetítsék a rászorulóknak felé.

A szentmise végén a váci csoport nevében Vince Pálné Marika foglalta össze az elmúlt harminc év főbb

eseményeit, tevékenységeit, mesélt Bőjte Csaba árváinak táboroztatásáról; rászoruló családok patronálásáról; egyedülálló idős emberek és fogyatékkal élők felkarolásáról; vörösiszap-katasztrófa ártalmatlanításáról; hátrányos helyzetű gyermekek állatkerti látogatásáról; 24 órás szentségimádásról; „szeretletlenség” készítéséről. Végül Morva Emília, az MMSZ Közép-Magyarországi Régiójának vezetője köszöntötte az ünneplő váci csoportot, megköszönve az önkéntesek kitartó munkáját.

A szentmise után a több mint nyolcvan résztvevő megtekintette a váci csoport harmincévnyi munkáját bemutató ötletes kiállítást. A képeken meglevenedtek a táboroztatás olykor vidám, olykor megható jelenetei, a közös programok ünnepélyes, illetve bensőséges pillanatai. Látható volt többek között az alakuló ülés jegyzőkönyve is, illetve azok a kitüntetések és oklevelek, melyeket két önkéntes tag kapott odaadó szolgálatáért.

Az ünnepség szeretetvendégséggel zárult, a váci önkéntesek és vendégeik által készített ételekkel. A csoportok minden zárandoklatra készülnek süteménnyel, most egy egész csomagtartónyi édesseget hoztak magukkal. Az agapé fénypontjaként felszeletelték a váci csoport harmincadik születésnapjára készült tortát, mely az idei Ország torta, a Kovács Alfréd váci cukrász által megálmodott „Mákvirág” fantázianevű torta volt, amelyet készítője személyesen szállított a helyszínre.

Van hol laknod? Nincs. Gyere velem!

Sátorban kezdte, ma már lakásban élhet a hajléktalan pár

Thullner Zsuzsanna riportja

Istvánt és Annát egy kicsi, otthonos lakásban látogatjuk meg Kőbányán, egy nyugdíjházban. Mindketten hetvenesek, kedvesek és vidámak; a kisnyugdíjasok életét élik, nem nagy jólétben, de annál nagyobb nyugalomban. Pedig a közös életük egy sátorban kezdődött Óbudán. Árdánházi András, a Miklós utcai hajléktalanellátó intézményünk munkatársa társaságában beszélgetünk, akihez fordulhatnak, ha segítségre van szükségük. A vele való együttműködésnek köszönhető, hogy saját lakásban élhetnek.

„Apám helyett apám” – mondja Anna, és bár életkor szerint éppen fordított lehetne a viszony, az adott helyzetben mégsem hangzik furcsán. Sőt mély igazságot rejt ez a paradoxon: aki segíti a rászorult, az apaként (és anyaként) gondoskodik a másiktól egy különleges, nagy családban, amelynek tagjai az elesettek és az együttérző szívűek.

Csodával határos, ha egy hajléktalan embernek sikerül lakáshoz jutnia. Anna és István közös történetének már az első pillanata is csodával határos, de legalábbis meglepő, filmbe illő jelenet. A Máltánál kezdődött, ott találkoztak először a Ladik utcában – ahol akkoriban működött a nap-pali melegedő és a mosoda –, az első találkozásnál össze is jöttek. Esett az eső, hideg volt. „Mint egy ázott ürge, úgy mentem be oda, nem volt semmim, se cigarettám, se kajám. Fekarolt az úr, és beköltöztem hozzá a hegyre, a sátorba. Mit csináltam volna egyedül?” – emlékezik vissza Anna. István így kommentálja: „Le volt robbanva, le volt gatyásodva. Megkérdeztem tőle: »Van hol laknod?« »Nincs.« »Ettél már?« »Nem.« »Gyere velem.« »Ennyi volt.»

Anna kálváriája akkor kezdődött, amikor meghalt az édesanyja, aki a hűgára hagyott mindent. Neki maradt az utca, ötvenévesen. „Nyáron körbecsöveztem a Balatont. Elindultam a világba, róttam az utcákat. Bokrokban, kartonlapon aludtam. Télen Budapestre jöttem, éjszakai szállókon laktam.” István akkoriban az Eurocenter, a mai Gobuda felett „kem-

pingezett”. Berendezett egy sátrat, onnan járt dolgozni Szentendrére, Leányfalura. „Az Atyaúristen nem mondta meg rólunk, hogy az utcán vagyunk. Mindig meg voltam borotválkozva, tisztán jártam dolgozni. Ötliteres kannákban hoztam fel a vizet; volt, hogy több kilométer távolságból. Tele volt a hátizsák flakonokkal, plusz két ötliteres kanna” – meséli jogos büszkeséggel.

Kemény élet rajzolódik ki a szavaikból: sok fáradozás, hűtlen barátok, betegség, kifosztottság. Mégis szívesen mesélnek róla. Az ő életük, nem szégyellik – mit is szégyellnének, dolgoosan éltek, csak épp nem volt hol lakniuk. Volt olyan tél, hogy vastagon állt a jég benn a sátorban; amikor kávé akartak főzni, nem tudták begyújtani a gázfőzőt. Volt hálósák, takarók, két paplan, nem fáztak, mondják. Az utcai élet azonban veszélyes, hiszen nem tudják magukra zárni az ajtót. Egyszer ellopták a sátrukat, a megfőtt ételt kiöntötték, az edényeket is magukkal vitték. Máskor gázpisztollyal lőttek be a sátorba.

A „kempingezés” után komfortnak számított az erdőben a kis bódé, ahová átköltöztek, amikor annak korábbi lakója meghalt. István az erdészetnél dolgozott, Anna

is ment vele segíteni söprögetni, kukázni. Jóban voltak a telektulajdonossal, még pénzt is adott nekik takarításért cserébe. Olykor csomagot tett a bejárat elé; töltött káposztát, halászlét, pezsgőt hozott karácsonykor. István ügyeskedett, guberáltak, mindig öröm volt a pluszbevétel. Nevetnek, hogy nem tudom, mi a „cigánytűzhely”, amin mindennap főztek: négy téglát és egy rács fölött. egymásnak is mentek. Ők úgy érzik, sokszor segítettek másoknak, de vissza nem kaptak semmit.

Akitől viszont kaptak, az a Máltai Szeretetszolgálat – munkatársaink a hajléktalanságuk kezdete óta hűségesen segítik őket. Minden fontos lépésnél ott voltak. Amikor István egy lakásszövetkezethez dolgozott karbantartóként, és kiderült, hogy bérelhetnének egy kicsi, vizesblokk nélküli, de lakható helyiséget, ők siettek a segítségükre. András megírt egy pályázatot, abból fizették csökkenő tendenciával hat hónapon át az albérlési díjat. Futotta belőle élelmiszerre, még egy rezsóra is. A folyosó túlsó végén volt mosdókagyló és vécé; a műhelyben lehetett zuhanyozni, mosni: magasugrás volt a bódéhoz képest ez a 25 négyzetméter. „István becsületesen, lelkiismeretesen dolgozott, megélték

– mondja András –, de nem engedték el egymás kezét.”

Amikor elnökváltás volt a lakásszövetkezetnél, sajnos ismét menniük kellett. Ez az a pillanata beszélgetésünknek, amikor Anna megjegyzi: „Nekem az András apám helyett apám, ha úgy vesszük. Most minden viccet félretéve. Ő segített a legtöbbet rajtunk. Hol a túróba lennénk most nélküle?” „Köszönöm, Anna, ha így érzik, de ez a munkám” – érkezik a válasz. „Munkája, munkája, de magában legalább van emberség” – hangzik szeretetteljes, kissé zsörtölődő hangon a legnagyobb dicséret. Abban megegyeznek, hogy két félre volt szükség. Ők igyekeztek megállni a maguk lábán, csak akkor kértek segítséget, amikor nagy baj volt, és soha nem követelöztek. Amikor volt hol lakni, volt mit enni, nem-

csak elboldogultak, hanem tudták élvezni is az életet. Mosolyogva mesélik, milyen jókat jakuzziztak a Palatinus kifolyójánál – „saját strandjuk” volt.

Amikor elvesztették a lakhatásukat, kaptak a Miklós utcai szállón egy páros szobát. Három hónapon át laktak ott. Úgy tűnik, a Máltai Szeretetszolgálaton, Andrásón kívül a Gondviselés is velük volt, mert a főváros éppen akkor, 2022-ben szociális érzékenységből 43 fővárosi nyugdíjasházi lakást felszabadított hajléktalanok részére. Megfeleltek minden kritériumnak, András ismét megírt egy pályázatot, gyorsan be kellett szerezni a dokumentumokat, orvosi papírokat. A beugró összegét részletekben fizetik. Semmi nem az égből pottyant, a teljesen üres lakás berendezéséhez András újabb pályázatot írt, ebből aztán tévé-

állványt, ágyat vett a Jófogáson; az asztalt adományba kapták, vásároltak háztartási gépeket is.

Anna négy infarktuson van túl, korábban volt több öngyilkossági kísérlete, vonzották egymást a bajok. Most szép lakásban nyugodt életet él párjával. Meleg a radiátor, ég a lámpa... Mélyről jöttek, sokat dolgoztak, és nagyon hálásak. Cinkosság és csipkelődés is van abban, ahogy egymás felé fordulnak. István mindenképp viccet csinál, nevetnek, nevetünk. A beszélgetés végén fotózkodunk, a fotós hol ide, hol oda állítja őket, nem tiltakoznak, alkalmazkodnak. „Aktfotó nincs” – figyelmeztet István, egyre jobban nevetünk. „Miben sántikálsz?” – kérdezi Anna. „Papucsban” – jön a válasz, és megtudjuk, hogy István épp csak álmában nem poénkodik.

Pedig most sem könnyű az életük. Nehéz kijönni a két nyugdíjból. Ha kifizetik a rezsit, a gyógyszereket, százezer marad. Anna gyűjti az üres flakonokat, minden nap, István még mindig vállal kisebb munkákat, de büszkén mutatják a finomra darált kenyérmorzsát is, amit készít. Nemcsak magának, a ház gondnoknőjének is, akivel szintén jó kapcsolatban vannak, hiszen István sokat segít a kertben. Az ápolónő is hozza nekik a palackokat, sőt kertipartira is meghívta őket a házába. A hétköznapi csendes telnek, nem járnak sokfelé, csak a környéken, ügyeket intézni. „Elvagyunk, mint a befőtt” – mondják. De hisszük is, meg nem is, mert István már tervezi a februári nagytakarítást.

Fotó: Merényi Zita

Adventi kertet nyitottunk november 29-én a Batthyány téren: betlehemmel, teával, közös gyertyagyújtással, esténként fényfestéssel, változatos színpadi programokkal és jótékonyági vásárral vártuk az érdeklődőket az első három adventi hétvégén.

Az addiban
az élet cséje,
sajnos fel!

Kozma